

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 89 (518)

Łódź poniedziałek 31 marca 1947 r.

CENA 2 ZŁ

60 tys.
członków P. P. S.
w Krakowie

KRAKÓW (obsł. wł.). — W dniu wczorajszym odbyła się w Krakowie manifestacyjna uroczystość wręczenia w salę Filharmonii Krakowskiej 60-tysięcznej legitymacji partyjnej Polskiej Partii Socjalistycznej.

W uroczystości wziął udział tow. premier Cyrankiewicz i Szwalbe.

Obecny spokój wśród ludności jest tylko pozorny Nędza i wyzysk w Hiszpanii Falangiści stosują gestapowskie metody terrorystyczne

LONDYN (PAP). — Francis Noel Baker, poseł do parlamentu brytyjskiego z ramienia Partii Pracy, który niedawno odbył incognito podróż po Hiszpanii i rozmawiał z przywódcami ruchu oporu, wygłosił przemówienie radiowe, w którym podkreślił, że ludność Hiszpanii pragnie za wszelką cenę pozbyć się rządu gen. Franco, ale obawia się przelewu krwi i wojny domowej.

Zdaniem republikanów hiszpańskich, Hiszpania nie może sobie pozwolić na taką wojnę. Armia hiszpańska i policja są tak silne i dobrze uzbrojone, że w razie wybuchu powstania demokraci nie mieliby szans powodzenia.

Noel Baker podkreślił podobieństwo ruchu oporu w Hiszpanii do ruchów wyzwoleniczych, które walczyły z faszyzmem w czasie wojny. Istniała wówczas ścisła współpraca pomiędzy lewicą hiszpańską, a francuskim ruchem oporu. Obecnie hiszpański ruch oporu nie otrzymuje żadnej pomocy z zewnątrz. Nie ma nadziei, by ar-

mia z zewnątrz przybyła z pomocą demokratom hiszpańskim. Noel Baker przemierzył Hiszpanię od Morza Śródziemnego do Atlantyku, rozmawiał z licznymi przywódcami ruchu oporu i uczestniczył w tajnych

zebraniach. Stwierdza on, że na pozór w Hiszpanii panuje zupełny spokój i nic nie zdradza istnienia potężnej opozycji, która zesłała do konspiracji. W pięknych sklepach i restauracjach w centrum Madry-

tu, Barcelonie lub Bilbao, można dostać wiele przedmiotów zbytku i zjeść najwytworniejszy obiad. Ale są to tylko pozory. Wśród ludu panuje nieopisana nędza i wyzysk. Istnieje czarny rynek, zaopatrywany przez oficerów członków Falangi, których raczej żywnościowe znacznie przekraczają racje ludności cywilnej. Sprzedają więc nadmiar i bogacą się kosztem nędzy szerokich mas.

Falanga, na której opiera się dyktatorski reżim Franco, jest ściśle wzorowana na SS Hitlera i czarnych koszulach Mussoliniego. Terror, stosowany przez falangistów wobec przeciwników politycznych, jest również ściśle wzorowany na metodach gestapo hitlerowskiej.

Cześć bohaterowskiemu żołnierzowi Rozkaz Ministerstwa Obrony Narodowej

Generalowie, admirałowie, oficerowie, podoficerowie i szeregowcy wojsk lądowych, lotniczych i marynarki wojennej! Dzień 28 marca 1947 r. okrył nasze sztandary ciężką żałobą: bohater walk o wolność Polski i Hiszpanii, wiceminister Obrony Narodowej, b dowódca armii W. P., generał broni Karol Świerczewski zginął od skrytobójczych kul faszystów ukraińskich, z UPA. Poległ człowiek, który okrył imię Polski nieśmiertelną sławą w walkach z faszyzmem pod Murcym i nad Ebro. Poległ dowódca, który ma wielkopomny wkład w dziele odbudowy potężnego wojska polskiego, w dziele wyzwolenia Polski z jarzma niewoli. To on był współorganizatorem I-ej armii W. P. na ziemi radzieckiej. To on w najtrudniej-

szych miesiącach jesiennych 1944 r. organizował i szkolił sławną II armię W. P. To on na czele II armii W. P. sforsował Nysę Lużycką i powiódł żołnierza polskiego do walk pod Rothenburgiem, Budziszynem, Dreznem i Pragą. To jego armia, pod jego dowództwem i za jego osobistym przykładem potrafiła wykonać niesłychanie trudne zadanie: osłonić lewe skrzydło operacji berlińskiej i w ten sposób walczyć przyczynić się do ostatecznego rozbitcia Niemiec. Fakt, że wojna zakończyła się pełnym zwycięstwem już w pierwszych dniach maja 1945 r. jest zasługą również żołnierzy II armii W. P. i ich bohaterkiego dowódcy generała Karola Świerczewskiego. Generał broni Karol Świerczewski dobrze zasłużył się naro-

dowi, dobrze zasłużył się sprawie Polski Ludowej. Pozostanie on na zawsze w pamięci narodu i wojska polskiego, jako niezłomny bojownik sprawy ludu, jako znakomity organizator i wychowawca, jako prawdziwy ojciec żołnierzy, jako wielki strateg zwycięstwa, jako bohaterki żołnierz.

Niech nad trumną gen. Świerczewskiego pochylą się nasze orły, które on okrył nieśmiertelną chwałą. Niech żołnierze II armii i całego Wojska Polskiego pochylą czoła w hołdzie bohaterowi Nysy Lużyckiej i Budziszyna.

Na jego krew, przelaną za Polskę Ludową, przysięgamy święcie wypełnić testament który nam zostawił: testament pracy i walki za Polskę, wolność i lud.

Rozkaz niniejszy przeczytać przed frontem wszystkich kompanii.

Minister Obrony Narodowej
(—) Zymiński Marszałek Polski

I Wiceminister Obrony Narodowej
(—) Inż. Spychalski

Demilitaryzacja Sumatry i Jawy

HAGA (obsł. wł.). W związku z zawarciem między Holandią a republikańską armią indonezyjską układu o utworzeniu Stanów Zjedn. Indonezji, w którym Holandia uznaje suwerenność Republiki indonezyjskiej, w Batawii obydwie strony uzgodniły kwestię demilitaryzacji wschodniej Jawy i Sumatry. Tereny te przekazane zostają administracji indonezyjskiej.

Wojska holenderskie opuszczą wspomniane terytoria.

Sytuacja powodziowa

Zaloryna Odrze pod Szczecinem Społeczeństwo niesie pomoc powodziarom

WARSZAWA PAP. Sytuacja powodziowa wg meldunków z dn. 29 marca przedstawia się następująco: w rejonie Wyszogrodu woda na Wiśle opada. Sytuacja na Bugu i Narwi pomyślna, w Małkini wody przeszły, woda opada. Pasterunki z mostu kolejowego zostały zdjęte.

Na Odrze w rejonie Podjuchy pod Szczecinem tworzą się nowe zatory: mosty są nieuszkodzone.

Komisja śledcza ONZ w Belgradzie

BELGRAD PAP. Grupa członków komisji śledczej ONZ, złożona z 80 osób, przybyła specjalnym pociągiem z Sofii do Belgradu.

Na Warcie kulminacyjna fala doszła do Opierzyny, wały ochronne zagrożone. Zapobiegawczo ewakuowano ludność z kilku miejscowości. W środkowym i górnym biegu rzeki woda opada, zator na klm. 329—333 zlikwidowano.

Zator na Noteci na klm. 216—222 utrzymuje się. Sytuacja na mostach Trawski Młyn, Wielen i Trzebieszewo opanowana. Na terenie woj. warszawskiego, saperzy zajęci są rozwożeniem żywności i ewakuacją chorych. Wobec opadania wody umożliwiony został dojazd samochodami do Kazunia, skąd do dalszych wsi dowozi się jeszcze żywność łódkami lub lekimi furmankami. Dojazd samochodami jest również możliwy przez Lomianki — Czosnow do Cybulic Małych i do Malocic, chociaż miejscami droga pokryta

jest wodą do 30 cm. W gminach Glusk i Czastków łączność z niektórymi miejscowościami jest utrudniona na skutek bagien.

Centralny Komitet Opieki Społecznej prowadzi intensywną akcję pomocy powodziarom przede wszystkim przez dostarczanie żywności oraz gorących posiłków. Kuchnie ludowe w Jabłonnie, Legionowie, Zakroczyminiu i Nowym Dworze czynne są bez przerwy dzień i noc; uruchomiono kuchnie w Czastkowie, w gminie Góra prowadzone jest rozdawnictwo suchego prowiantu. Na akcję pomocy powodziarom Centralny Komitet Opieki Społecznej przydzielił między innymi ponad 7 ton żywności oraz naczynia kuchenne, koce i odzież dla dzieci. 200 dzieci umieścił on we własnych ośrodkach rolnych.

Nowy ambasador USA w Polsce

WASZYNGTON PAP. Podano oficjalnie do wiadomości, że prezydent Truman mianował ambasadorem w Polsce p. Stantoną Griffisa. Nominacja zostanie przesłana do senatu, dla zatwierdzenia w najbliższych dniach. Jak wiadomo, rząd polski udzielił już agreement nowemu ambasadorowi. Stanton Griffis ma lat 59. Od r. 1919 jest on współnikiem firmy

bankowej „Hemphill Noyes and Co“.

W pierwszej wojnie światowej był kapitanem, przy sztabie głównym USA. Od roku 1920 Stanton Griffis zajmował wysokie stanowiska w szeregu wielkich przedsiębiorstw przemysłowych. Od roku 1926 był przewodniczącym wielkich przedsiębiorstw przemysłowych. Od roku 1936 był przewodniczącym wielkiej spółki kinematograficznej „Paramount Pictures“. W czasie drugiej wojny światowej był przez pewien czas dyrektorem wydziału filmowego biura informacji wojennej rządu amerykańskiego. W latach 1942—43 ambasador Griffis spędził z polecenia rządu amerykańskiego szereg miesięcy w Anglii, Szwecji, Finlandii, Hiszpanii i Portugalii.

Zalanie kopalni w Forbach

PARYŻ PAP. Zalanie szybów węglowych w kopalniach węgla w Forbach w pobliżu Metz pozabawiło górników francuskich pracy na przeciąg kilku lat.

Centralne Biuro Ogłoszeń i Reklamy Spółdz. Wyd. „WIEDZA“ KURIER POPULARNY przyjmuje ogłoszenia do bogato zwiększonego numeru świątecznego KURIERA POPULARNEGO, ROBOTNIKA i tyg. POBUDKA

Kłopoty młodszego partnera

Anglia zaniepokojona ekspansją USA na Bliskim Wschodzie

Porozumienie, zawarte między amerykańskimi a angielskimi koncernami w sprawach nafty na Bliskim Wschodzie, odbija się szerokim echem w prasie światowej obu półkuli i nie schodzi z jej szpalt.

Różni komentatorzy podkreślali już niejednokrotnie, że Amerykanom w tego rodzaju transakcji przyświecała nie tylko chęć wybudowania nowych rurociągów naftowych na terytorium Arabii, ale też i „inne” względy natury ekonomiczno-gospodarczej.

Jest ona niczym innym, jak niedwuznacznym wciskaniem się kapitału amerykańskiego w sferę wpływów angielskich na Bliskim Wschodzie.

REZERWA I NIEPOKÓJ

Tego rodzaju podejrzenia można motywować chociażby tym, że wspomniane porozumienie cała prawie prasa angielska, zwłaszcza pisma, poświęcone zagadnieniom ekonomiczno-gospodarczym W. Brytanii, przyjęła z wielką rezerwą, idącą w parze z niedwuznacznym niepokojem.

Świadczy to o zaniepokojeniu o przyszłe losy interesów angielskich na Bliskim Wschodzie, podkreśla się przy tym, że „Amerykanie zamienili się ostatnio ze zwykłych partnerów w grze, dotyczącej Bliskiego Wschodu, w zacieklej i hazardowych graczy”.

NIEPRZYJEMNA ROLA

Tego rodzaju cytaty jest dość słownie wyjęty z czasopisma angielskiego „Tribune”. We wspomnianym tygodniku ukazał się w ostatnim czasie artykuł niejakiego J. G., z którego bije obawa, niedwuznacznie odzwierciedlająca podekscytowanie pewnych angielskich sfer przemysłowo-gospodarczych z powodu ekspansji amerykańskiej na Bliskim Wschodzie.

Uspakajające jednak siebie samego tym, że polityka W. Brytanii idzie w parze z Stanami Zjednoczonymi, autor pisze, że polityka angielska zamierza przeprowadzić na tym odcinku pewne zmiany.

Tego rodzaju niepokój z powodu wspomnianego porozumienia, które jakoby spycha Anglię do roli młodszego partnera Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, widoczny jest w szeregu innych gazet.

JAK ZAREAGUJE FRANCJA?

„New Statesman and Nation” pisze: „Tego rodzaju porozumienie stwarza dla nas pewne możliwości zarobienia tak potrzebnych dolarów. Jednakże wywołuje w nas pewien niepokój tego rodzaju fakt, że wszystko to zostało załatwione bez uprzedniego porozumienia

się z Francją, której interesy życiowe bezpośrednio i pośrednio sięgają spraw mossulskiej nafty.

Układ ten zaostriży podejrzenia Francuzów, gdyż jest jednym z momentów konsekwentnego urzeczywistnienia wspólnej angielsko-amerykańskiej polityki siły, a przecież współpraca angielsko-francuska na tym odcinku stanowi podstawę samodzielnego wpływu Wielkiej Brytanii...”

Musimy podkreślić, że porozumienie angielsko-amerykańskie odbiło się głośnym, profesyjnym echem również w opinii publicznej szeregu państw Bliskiego Wschodu.

Wadące od zatoki Perskiej aż do morza Śródziemnego”.

Widocznie w Londynie i Wąszingtonie nie „uważano za stosowne” porozumieć się urzędowo nie tylko z Francją, lecz również i z tymi państwami Bliskiego Wschodu, które są najbardziej zainteresowane w tej sprawie, a których interesy dotyczą bezpośrednio spraw naftowych, ponieważ angielsko-amerykańska transakcja naftowa odnosi się przecież do ich terytorium oraz bogactw naturalnych.

W. Das.

Manifestacje i groźby

Rozruchy w Zagłębiu Ruhry w wyniku przygotowanej akcji hitlerowców

Rozruchy w Zagłębiu Ruhry wciąż trwają. W sobotę Niemcy urządzili manifestację przeciwko niedostatecznemu wyżywieniu w Dortmundzie.

— Przedstawiciele związków zawodowych Duesseldorfu uderali się do burmistrza miasta, Arnolda, aby go zawiadomił, że robotnicy fabryk „Rheinmetall”, zaprzestaną pracy na przyszły tydzień, jeśli przydział chleba nie polepszy się. Zażądali także dodatkowych kart

żywnościowych dla urzędników fabrycznych.

— Manifestacje w Duesseldorfie są tylko podniesieniem kurtyny, należy spodziewać się o wiele gorszych — powiedział dr Borel, generalny sekretarz Międzynarodowego komitetu do badania spraw europejskich, do dziennikarzy. Borel pierwszy sygnalizował istnienie tajnych organizacji hitlerowskich.

Jest on przekonany, że wy-

padki, rozgrywające się obecnie w Zagłębiu Ruhry, są wynikiem starannie przygotowanej akcji hitlerowców i nacjonalistów niemieckich.

ZIMNA KĄPIEL

skutkiem podróży na krze lodowej

TORUŃ. Trzej 15-letni chłopcy: Zenon Marko, Witold Bucholz i Bogusław Smoliński z Torunia, bawiąc się nad Wisłą w Toruniu, weszli na wielką krę, zaczęli ją odpychać kijami od brzegu i popłynęli z prądem. Przepłynęli już z górą kilometr, kiedy kra uderzyła całą siłą o wystające z wody drzewo i pękła. Chłopcy wpadli do wody, jednak ostatkiem siły chwycili się wystających gałęzi i wdrapali się na drzewo, oddalone od brzegu o 120 metrów. Stąd zaczęli wołać o ratunek do gromadzących się na brzegu tłumów.

Mimo warkotliwego prądu i gęstej kry, milicja zorganizowała szybką pomoc. Milicjanci za pomocą łodzi

dostali się do drzewa i przerażonych, a zmoczonych do suchej nitki chłopców po ciężkiej walce z żywiołem — przywieźli na brzeg. Wypadków tego rodzaju jest stosunkowo wiele.

Strajki we Włoszech

Robotnicy walczą o poprawę warunków swej egzystencji

— Walka robotników włoskich o minimum życiowe znajduje wyraz w coraz to nowych strajkach lub rozruchach.

W Rzymie, robotnicy straj-

kowali przez pół godziny, manifestując w ten sposób przeciw „drożyznie, inercji rządu i sabotowaniu odbudowy”.

Poza tym, po incydentach, jakie zaszły w tych dniach w Apulii, robotnicy w miastach Massai Carrara ogłosili 24-godzinny strajk na znak solidarności z bezrobotnymi Apulii. Wśród kolejarzy, którzy już od pewnego czasu wykazują pewne

Pertraktacje w sprawie rewizji traktatu anglo-radzieckiego

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że w Moskwie rozpoczęły się pertraktacje w sprawie traktatu brytyjsko-radzieckiego.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w ministerstwie spraw zagranicznych w Moskwie w czwartek, dnia 27 bm., drugie zaś w piątek.

Ze strony radzieckiej w obradach bierze udział wiceminister spraw zagranicznych — Wyszyński, ze strony brytyjskiej ambasador w Moskwie sir Maurice Peterson. Posiedzenia przedstawicieli obu mocarstw będą się odbywały możliwie regularnie, lecz tak, by nie przeszkadzały w obradach konferencji moskiewskiej.

Agencja Reutera dodaje, że zadaniem delegatów będzie przedyskutowanie tekstu obecnego sojuszu i uzgodnienie zmian, jakie mają być wprowadzone w celu dostosowania go do obecnych warunków.

Uzgodnione propozycje będą przedstawione rządowi obu państw.

Komisja europejska ONZ upoważniona do zarządzeń w sprawie odbudowy

Rada Ekonomiczno-Społeczna ONZ powzięła ostateczną decyzję w sprawie ekonomicznej komisji europejskiej, której mandat został ustalony jednogłośnie. Przedstawiciel Związku Radzieckiego nie wziął udziału w głosowaniu.

Upoważnienie do działań komisji europejskiej, której pierwsza sesja odbędzie się w Genewie, przypuszczalnie w maju, wysuwa jako zasadę główną, że komisja nie poweźmie żadnych zarządzeń bez zgody rządu danego kraju. Mandat

przewiduje, że komisja da inicjatywę i wykona zarządzenia, mające ułatwić wspólny program odbudowy Europy w celu podtrzymania i wzmocnienia wzajemnych stosunków handlowych krajów europejskich oraz stosunków z innymi państwami światowymi.

W tym celu komisja przeprowadzi wszelkie konieczne badania i da pierwszeństwo zarządzeniom, ułatwiającym rekonstrukcję gospodarczą zniszczonych krajów europejskich, członków ONZ.

Straż ogniowa walczy z tubylcami w Afryce Połudn.

AFRYKA PŁDN. — Tubylcy podpalili hotel miejski w Johannesburgu, po czym usiłowali niedopuszczyć do budynku straży ogniowej, obrzucając strażaków i ich maszyny kamieniami, butelkami i zapalonymi głowniami. Strażacy jednak skierowali

na tłum sprawców sikawki z wodą, zmusili ich do ustąpienia i dostali się do płonącego budynku.

Przyrządy strażackie zostały uszkodzone, jeden ze strażaków ranny.

Drugie trzęsienie ziemi Dało się odczuć w Nowej Zelandii

— Dnia 29 marca silne trzęsienie ziemi, już drugie w tym tygodniu, dało się odczuć o go-

dzinie 6 minut 27 według czasu lokalnego w Gisborne na Nowej Zelandii.

Trwało zaledwie parę sekund i nie wyrządziło podobno żadnych szkód w przeciwieństwie do poprzedniego trzęsienia ziemi, we środę, przy którym morze wystąpiło z brzegów.

Powrót Wysokiego Komisarza

TEL-AVIV — Wysoki Komisarz Palestyny Cadogan powrócił do Palestyny.

W dniu 29 marca 1947 r. zmarł

ow. Oskar Jenszke

długoletni członek Polskiej Partii Socjalistycznej Dz. „Koziny”, członek Związku Weteranów z 1905 r. odznaczony Krzyżem Niepodległości.

W zmarłym tracimy wiernego towarzysza idei Socjalistycznej.

Cześć Jego pamięci.

Komitet P.P.S. Dzielnica „Koziny”

W dniu 29.3. 1947 roku zmarł po krótkich cierpieniach mąż, ojciec i dziadek

OSKAR JENSZKE

przeżywszy 60 lat.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w dniu 1 kwietnia o godz. 17-ej z kaplicy Starego Cmentarza katolickiego przy ul. Ogrodowej.

O smutnym tym obrzędzie zawiadamiają pogrążeni w smutku

żona, córka, synowa, syn i wnuczki

